

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

Srēda 25. d.

Kosaperska 1797.

Nro. 85.

Lublana.

Po nozhi od 19. do 20. Kosaperska ob polno-
zhi je zesarfski kralēvi general major firſht
Libtenſtein s' veſelim naſnanjam v' Lublano per-
ſhel, de je MIR med Eſterajham inu med
franzosko republiko v' meſti Videm ne lē ſamo
ſklēnen, ampak tudi ſhē v' Pariſi poterjen. Na
poſhti je firſht kojne premeſnil, inu dalej pruti
Dunaju hitel to veſelo novino ozheſtnimu ſerzu
nih Svitloſti naſhiga zhaſtitiga Zeſarja oſnanit.

Dunej 14. Kosaperska.

Narvikſhi pravdna goſpoſka v' Eſterajhi bode
s' politiſh kanzlio ſklēnena, inu bode sana-

prej pod Direktorium flishala; president dose-
dajnega pravde pregledaniga graf Klari pak je
postavljen sa Staats ministra.

Zesarfka kraljeva visoka shola sa rane zelit
inu ludi sdravit na Duneji je vendala eno pra-
shanje na vse osdravlenike inu ranozelnike, ka-
teri bode narbolshi odgovor pisal, ima prejeti
eno slato svetino 100. fl. na urednosti, inu ka-
teri odgovor bode narbolshi sa pervim, prejme
svetino sa 60. fl. Prashanje pak je to: „Al je
treba zhlovefhke glave zhepino gori diati, ka-
der je glava ranena, ali ne? Kdaj inu kję je
zhepine goridevanje potrebno? inu kaj pomaga
k' frezhnimu ali nefrezhnimu osdravlenu zhlovef-
ke glave? „

Per odgovarjanji na to prashanje shelf sho-
la svedit, sakaj je dosdej vezhidel nefrezhno bi-
lo zhepine goridevanje, inu kako bi se to od-
vernilo?

Shola se sanese slasti na feldsherarje, kate-
ri so v' pretezhenih vojskah veliko skufhno do-
bili, posebno per ranah na glavi, de bodo is svo-
je skufhine vedeli kaj vezh povedat, kakor je
dosdej snano bilo; satorej tudi pobavi taiste kaj
pisat od osdravljenja drugeh ran, inu oblubi nar-
bolshimu odgovoru eno svetino sa 80. fl., inu
drugimu odgovoru eno sa 40. fl.

Shpania.

Is Madrita pishejo 5. Kimoviza rekozh: no-
vina

vina, de je mir sturjen med franzosam inu Portugalam, je vse ludi po Shpanii silno sveselila, ker se upanje skusi to dobi, de tudi Shpania se ne bó s' Portugalam sbila.

V' logarji per S. Rohu pod gradam Gibraltar je bil boj med prędno engendarfsko vojsko inu med shpanfsko. Engendarji so nasaj pobiti, inu so 25. mertvih na męsti sgubili, med katerimi je eden offizir. Shpanzi so postali serzhnishi, kar so v' otoki Teneriffa Englese potolkli; inu si saupajo; inu si saupajo, de nebodo mogli lahko na morji lahko na morji stati, po tem, kader bo nozh inu dan glih, temuzh de im bodo vetrovi barke jęli na jęsen bol odganjat.

Lajhko.

Vse premoshenje Malteskiga ordna je kojnikam tiga ordna odusęto na povele generala Bonaparte, kar ga imajo v' zęli zifalpinski republiki, inu je sa deshelno premoshenje sposnano. Varno inu leshiozhe blago se ima v' enim męfzi popifat, zenit, inu na lizitiranje prodajat. Kojnikam tiga ordna, kateri so v' ti republiki rojeni, ali prebivalzi, se bode sledno lęto nekaj sa njih shivesh dajalo, dokler bodo shivęli.

Polfski legion pod generalam Dombrovski je v' flushbo zifalpinske republike usęt. General Bonaparte je ukasal, de imajo franzoski offizirji per lafhkih inu polfskih legionih nastavljeni bi-

ti. Dva dela lasthkih inu en del franzoskih; inu perpolfskih en zheterti del franzoskih offizirjov.

Bonaparte je naredil mir med shvajzarjimi v' Graubundi, inu Veltelinfskim. General Murat je poslan na shvajzarfsko mejo, inu ena kolonna soldatov pod njega povelam, de ih bodo v' strahi dershali, inu mir ohranili.

Franzofsko.

Visharji se trudio uterditi, kar se je zheterti dan Kimoviza sazheło. V' kanzliah, per oblastih, inu per sholnerfhini se je veliko premenilo, inu taisti is flushbe djani, kateri so poprejshni versti inu rėdu perjatli. Sedmim ministram je ukasano take flushabnike odstavit, kateri niso sadofti sa republiko nagneni. Pisma se odperajo inu preberejo, kar ih pride is vunajneh deshel; vender to vse jakobinarjam ni sadofti, im nedopade, ker se ni kri prelivala, inu visharjam ozhitajo, de so prevezh krotki, inu de opravila le na polovizo dopolnujejo.

General Bernadotte je supet k' lasthki armadi poslan, na njega mestu oblastuje v' Parisi general Lemoine. General Jourdan je sdej predsednik v' mlajshih sbiralishih. Sem inu kje so po franzoskim punti ustali; al soldatje puntarje pobijajo, ujemajo, inu mir delajo.

Moshje v' Lille sa mir s' Anglio delat poslani, so 21. Kimoviza she tam bili, inu niso prezej

zej v' Paris nasaj obernili, temuzh pozhakali, al morebit Malmesburi s' novo oblastjo pride, inu kaj vezh k' glihanju permakne.

Is franzoskiga isgnani moshje 16. na shte-vili so perpelani v' permorfko mesto Brešt 21. d. Kimoviza; drugi dan so djani v' fregato Vaillant, de pojdejo zhes morje.

Trije moshje is polnozhne Amerike so per-shli v' Paris, de bodo poravnali, kar je med nih inu nasho republiko krisham.

Rajnska inu Samberska armada so pod generalam Augereau ukup fklezene, imata le eno ime, inu se bodeta sa naprej imenuvale: Nem-ska armada.

Nemshka.

Uni kraj Rajne bi nekateri radi naredili nove republike v' deshelah, katere so trem kurfir-shtam slifhale; al ta rezh nezhe nizh kaj od rok iti, inu suhe maje se nezhejo perjeti; v' mestu Bonn so na glas upili: sdrav bodi Zesar Fronz! Ludem ne dopade, kar se dela; namrezh de luteriski duhovni imajo na republiko persogat, inu de katoliski mafhniki nesmejo v' zerkvenim oblazhili sa pogrëbam hodit, inu de vse snamina inu krishi se imajo podrëti. V' mestu Koblenz je purgermaster rekël, de negrede majo stavit, temuzh, ker je ravno krishov dan bil, de pojde rajshi k' svetimu Krishu v' zerkuv obiskat dreve kristian-

fke prostosti; ljudje so šli sa nim, inu so popustili uno drevo, šli pa k' isvelizhanskimu drevesu.

V' mestu Keln se je mestna gosposka vsem tem novem rezhem odpovedala. Pismo nashiga Kurfirsta se tukej bere, inu mezhi ludem serza, ker je lubesnivo, inu polno ozhetne skerbi.

Heti pridejo v' Darmstadt, kateri so od Anglesov plazhilo prejimali, inu is Reke v' Karlovez pershli.

Lublana

De je mir s' franzosam gotov, terdio vse pisma, inu nobeden vezh nedvoji; al na kaj je narejen, to bi sledni rad vedel. Is Duneja homo v' kratkim vezh flishati, med tem je sa terdno rezhen, de mir je sa Esterajh dober, poshten, inu frezhen. Franzosam je bilo veliku na tem lesbhozhe, de bi mir s' nami naredili; satorej so radi odjenali, inu radi permaknili.

Povedanje od slovenskiga jesika.

Nemez inu Slovenez narasen lozhena, inu v' sojih krajih ustanovljena sta sazhela semlo delat, orat, kopat, sejat, saditi, inu sta postala semlaka.

Ako prashash: kdaj se je to godilo; porezhem, de nevem shtevilo let povedat, ampak she enkrat opomnim, de jesik nas rasodeva, kaj

sa ena mati naf je rodila, koliko je hzhir imela, inu kako so sestre dalej sarodile.

Sdej pridemo na same Slovence, kateri se al od flove inu floveša, ali pak od selenja inu preselovanja tako imenujejo; nemorem prav sa terdno rezhi, sakaj nisim bil takrat sraven, kader so jeli to ime febi dajat.

Druge ludstva so ih drugazhi imenvale. Latinci inu Gregi so im rekli, de so: Sarmati, jasiiki, Roksolani, Bastarni, Amakfobi, Metanasti, Venedi, limiganti, inu vezh drugih imenov.

Ludvik graf Kobenzel je shel v' nedelo fkus Lublano na Dunej, s' Marchesam Gallo, inu fta nefla ojliko miru inu sprave seboj.

Vmerli so v' Lublant.

14. dan Kosaperska.

Lisa Shronk, ostirska hzhi, 1. l. per S. Floriani Nro. 143.

Sebastian Koler, hlapez, 21. l. per usmilenih.

16. dan.

Ursha Brajerza, sidarska hzhi, 4. l. na pred-Joseph Krems, branjovez, 80. l. v' hręnovi gafi Nro. 25.

Na Polanah je ufaki dan is proste roke na-prodaj ena semla, katęra je pod landshaft inu dva tretja dela semle ali dve kajshe snefe. K' ti semli flifhio tri hifhe Nro. 30. ima velban kelder inu

inu shtápine; Nro. 31. dva taka keldra, tri zime
re inu zhunato, je per vodi ima 7. oknov s' shpan-
skim polkni, en zimer dvoje ali simške okna, ku-
frašt po dva shkafni kotel, inu eno sbelesno
pezh. Nro. 32. ima dva sidana kojnska hleva,
pod, svifle sa stelo inu vosove, kurjo kamro,
dva svinaka, lep vert sa kuho inu sadje is 8. shti-
rih voglov, na treh shtirivoglih so shpargelni,
300. zevk sa shpargelne, 114 niških drevč, 102.
visokih sadnih drevč, 80. beleh murv, dve ni-
ve sa 5. mernikov roshi posejanja, sedem polá
kosovz po 15. lát; dva po dve kajshna dela; eni-
ga na dolenski zešti poloviza sa seno inu otavo,
poloviza terdina sa enkrat v' leti kositi; drugiga
na Dolgim bregi sa dvakrat kositi; inu tretjiga
uni kraj Lublanze tudi shlahтна merva sa seno
inu otavo, se po suhim domu spravla. Ta sem-
la ima pravizo skus Ternovo vositi, ker por po-
pravlat pomaga. Sena inu vtave se perdela 29.
fanzov. Shtibre inu novize je 8. fl. 15 1/4. kr. na
Landhaus; napruti pak hisha potegne usakoleto
ob vsih Svetih 2 fl. 6. kr. na landhavsi sa nivo,
katéra je v' Grubarjev graben padla

Dalej je per ti semli Nro. 36. ena kajsha ali
tretji del semle pod Turn v' gosposko slishiozh,
inu tudi naprodaj; je na pol sidana, ima hisho
inu dve kamre, na ispi druge dve kamre, lep
velban kelder; vert sa kuho inu sadje, dve gre-
de, eno gredizo, 18 pertlikovzov (zvergbau-
me) 82. vishih drevč, 60. beleh murv, inu del
na Volarju, nekej sa dvakrat kositi, nekej le sa
enkrat; davka plazhuje 3. fl. 2 1/4. kr. inu gos-
póski 30. kr. Kupzi nej se glaslo per gospodar-
ju na spodneh Polanah Nro. 31.

Loteria.

21. dan. Kosaperska so v' Gradzi vsdignene:

29. 28. 72. 69. 83.

4. dan Listovgnoja boje v' Lublani vsdigvano.